

Рэкамендацыі па арганізацыі вывучэння вучэбнага прадмета «Біялогія» на павышаным узроўні (VIII, IX класы)

На II ступені агульнай сярэдняй адукацыі вучэбны прадмет «Біялогія» можа вывучацца на павышаным узроўні. Дадатковыя вучэбныя гадзіны (1 або 2 на тыдзень) мэтазгодна выкарыстоўваць на арганізацыю і стымуляванне вучэбнай дзейнасці вучняў па авалоданні ведамі, уменнямі і навыкамі, набываючы вопыт дзейнасці, на развіццё якасцей асобы, творчых здольнасцей і фарміраванне на гэтай аснове прадметных, метапрадметных і асобасных кампетэнцый.

Табліца 1

VIII клас

Тэма	Колькасць гадзін на вывучэнне тэмы на базавым узроўні	Колькасць гадзін на вывучэнне тэмы на павышаным узроўні (+ 1 гадзіна)	Колькасць гадзін на вывучэнне тэмы на павышаным узроўні (+ 2 гадзіны)	Рэкамендацыі па выкарыстанні дадатковых вучэбных гадзін
Агульная характарыстыка жывёл	2	2	3	Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў. Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Тып Жыгучыя	2	3 (2+1)	4 (2+2)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Тып Жыгучыя». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Тып Плоскія чарвякі	2	3 (2+1)	5 (2+3)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Тып Плоскія чарвякі». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Тып Круглыя чарвякі	2	3 (2+1)	5 (2+3)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Тып Круглыя чарвякі».

				Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Тып Кольчатая чарвякі	3	5 (3+2)	6 (3+3)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Тып Кольчатая чарвякі». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Тып Малюскі	3	5 (3+2)	6 (3+3)	Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў. Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Тып Членістаногія	<u>15:</u>	<u>25 (15+10):</u>	<u>34 (15+19):</u>	Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў
Агульная характарыстыка тыпу Членістаногія	1	2 (1+1)	2 (1+1)	
Падтып Ракападобныя	3	5 (3+2)	7 (3+4)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Падтып Ракападобныя». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Клас Павукападобныя	2	4 (2+2)	7 (2+5)	Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў. Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Клас Насякомыя	9	14 (9+5)	18 (9+9)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Клас Насякомыя». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Тып Хордавыя:	<u>33:</u>	<u>50 (33+17):</u>	<u>66 (33+33):</u>	Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў
Агульныя прыметы	2	2	3 (2+1)	

хордавых жывёл				
Клас Прамянёвапёр ыя рыбы. Клас Храстковыя рыбы	5	7 (5+2)	9 (5+4)	Фарміраванне вучэбна- пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дадактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Клас Прамянёвапёрыя рыбы. Клас Храстковыя рыбы». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Клас Земнаводныя, або Амфібіі	3	5 (3+2)	8 (3+5)	Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў. Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Клас Паўзуны, або Рэптыліі	4	6 (4+2)	10 (4+6)	Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў. Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Клас Птушкі	7	11 (7+4)	15 (7+8)	Фарміраванне вучэбна- арыентаваных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Клас Птушкі». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Клас Млекакормя- чыя, або Звяры	12	19 (12+7)	21 (12+9)	Правядзенне самастойнай пошукава-даследчай або праектнай дзейнасці вучняў (індывідуальнай або групавой), арганізуемай настаўнікам. Выкананне творчых, практыка-арыентаваных і тэставых заданняў. Фарміраванне вучэбна- арыентаваных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Клас Млекакормя-чыя, або Звяры». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў

Свет жывёл і гаспадарчая дзейнасць чалавека	4	5 (4+1)	7 (4+3)	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў пра жывёльны свет; разнастайнасць жывёл лясоў, вадаёмаў і адкрытых тэрыторый, сінантропных жывёл; пра ўздзеянне дзейнасці чалавека на жывёл; пра запаведныя тэрыторыі Беларусі; пра Чырвоную Кнігу Рэспублікі Беларусь
Рэзервовы час	4	4	4	
Усяго	70	105	140	

Табліца 2

IX клас

Тэма	Колькасць гадзін на вывучэнне тэмы на базавым узроўні	Колькасць гадзін на вывучэнне тэмы на павышаным узроўні (+ 1 гадзіна)	Колькасць гадзін на вывучэнне тэмы на павышаным узроўні (+ 2 гадзіны)	Рэкамендацыі па выкарыстанні дадатковых вучэбных гадзін
Клеткі, тканкі, органы і сістэмы органаў чалавека	4	6 (4+2)	7 (4+3)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Клеткі, тканкі, органы і сістэмы органаў чалавека». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Нервовая сістэма	6	8 (6+2)	10 (6+4)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Нервовая сістэма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Сенсорная сістэма	4	6 (4+2)	8 (4+4)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Сенсорная сістэма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Эндакрынная сістэма	3	5 (3+2)	7 (3+4)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з

				дапамогай дыдактычных і дыгнастычных матэрыялаў тэмы «Эндакрынная сістэма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Апорна-рухальны апарат	4	7 (4+3)	10 (4+6)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыгнастычных матэрыялаў тэмы «Апорна-рухальны апарат». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Унутранае асяроддзе арганізма	5	7 (5+2)	10 (5+5)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыгнастычных матэрыялаў тэмы «Унутранае асяроддзе арганізма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Сардэчна-сасудзістая сістэма	4	7 (4+3)	10 (4+6)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыгнастычных матэрыялаў тэмы «Сардэчна-сасудзістая сістэма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Дыхальная сістэма	4	8 (4+4)	11 (4+7)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыгнастычных матэрыялаў тэмы «Дыхальная сістэма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Стрававальная сістэма	5	8 (5+3)	11 (5+6)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыгнастычных матэрыялаў тэмы «Стрававальная сістэма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў

Выдзяляльная сістэма	2	5 (2+3)	7 (2+5)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Выдзяляльная сістэма». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Скура – покрыва цела	3	5 (3+2)	8 (3+5)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Скура – покрыва цела». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Рэпрадуктыўная сістэма. Індывідуальнае развіццё чалавека	2	4 (2+2)	8 (2+6)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Рэпрадуктыўная сістэма. Індывідуальнае развіццё чалавека». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Вышэйшая нервовая дзейнасць	2	4 (2+2)	6 (2+4)	Фарміраванне вучэбна-пазнавальных кампетэнцый з дапамогай дыдактычных і дыягнастычных матэрыялаў тэмы «Вышэйшая нервовая дзейнасць». Абагульненне і сістэматызацыя атрыманых ведаў
Рэзервовы час	3	4	4	
Усяго	51	84	117	